

Vaizdo konferencijos-diskusijos

„Pavaduotojų lyderystė: nuotolinio ir kontaktinio mokymosi derinimas, mokymasis lauke“,

įvykusios 2021 m. birželio 1 d.,

MEDŽIAGA

Leonora Lučanova, Ukmergės Dukstynos pagrindinės mokyklos direktoriaus pavaduotoja ugdymui

Nors Ukmergė lieka „juodžiausia“ Lietuvoje, pasidžiaugėme, kad veiklos nuotoliniu būdu nesustojo. Vyko nuotoliai renginiai.

**Karjeros ugdymas
Susitikimai**

- Virtuali KARJEROS SAVAITĖ Ukmergės technologijų ir verslo mokykloje.
- Susitikimas su Kauno Karaliaus Mindaugo PMC.
- Susitikimai su Antano Smetonos ir Jono Basanavičiaus gimnazijų direktoriais.
- Susitikimas su Ukmergės policijos bendruomenės pareigūnais.
Temos: policininko specialybė, vaikų teisės ir pažeidimai, patyčios virtualioje erdvėje, saugus elgesys gatvėje.
- Apie Ambasadoriaus darbą pasakojo Laura Čeponytė, dirbanti užsienio reikalų ministerijoje pamokoje „Europos Sąjunga. Kas aš joje?“

Organizavome virtualius dviejų aštuntokų ir jų tėvų susitikimus su gimnazijų direktoriais. Įvyko susitikimas su Ukmergės policija. Išliko pastovūs „Edukacijos dienų“ renginiai: „Metų knygos 2020“ rinkimai, tradicinė „Rudenėlio“ šventė, Tolerancijos dienos minėjimas.

‘Edukacijos dienos VEIKLOS FORMOS

- Dalyvavimas Lietuvoje organizuojamoje akcijoje „Darom“.
- Paramos akcija beglobiams gyvūnams „Ir Klajūniukams Kalėdos“, „Baltajam badui - ne!“
- Neformalaus ugdymo diena „Vaikų Velykėlės“.
- Žemės dienos paminėjimas: vaikai gamina inkilėlius.

Nors mokėmės nuotoliniu būdu, vyko paramos beglobiams gyvūnams paramos akcija. Vaikai gamino inkilėlius ir atsiuntė inkilų fotografijas. Taip pat dalyvavome projektuose, konkursuose, olimpiadose.

Edukacijos veiklos Projektai, konkursai, olimpiados

- ŠMSM, Sveikatos apsaugos ir Lietuvos tautinio olimpinio komiteto projekte, skirtame pradinį klasių moksleiviams „Olimpinis menas“.
- LR Seimo narės Irenos Haase vardu skelbtas piešinių konkursas „Laisvės karta sako jiems AČIŲ“ - skirtas pagerbti Sausio 13-osios aukoms.
- Respublikinis jaunųjų filologų konkursas „Giminės medis – 2021“.
- Komanda „Dukstynukai“ dalyvavo Nacionalinėje saugesnio interneto viktorinoje.
- Dalyvavo ir laimėjo prizines vietas pasaulio pažinimo olimpiadoje „Mano gaublys“.
- Dalyvavo ES struktūrinių fondų lėšų finansuojame „Pozityvių pokyčių olimpiada“ mokymuose.

Edukacijos veiklos Susitikimai ir renginiai

- „Knygų savaitės“ renginiai, kuriuose virtualiai susitiko su rašytoju S. Paltanavičiumi, Tomu Dirgėla, Evelina Daciute.
- Edukacija „Priklausomybės veidai“, skirta žalingų įpročių prevencijai.
- Edukacija. Žaidimo kūrimas „Ištrink dėmę“. Algoritmai aplink mus ir programavimas.
- Respublikinis renginys, skirtas Vasario 16-ajai, „Jei prakalbėtų, daug pasakytų“.

Mokyklos mokiniai aktyviai dalyvavo akcijose.

Edukacijos veiklos Socialinės akcijos

- Akcija „Gimę skrist“. Akcijos tikslas - paminėti valstybinę šventę ir papuošti savo namus, miestą spalvotais popieriniais balandžiais.
- Socialinė akcija, skirta palaikyti žmonėms, sergantiems Dauno sindromu, „Nenurašau, o palaikau“. Skirtingų kojinių šokis.
- Akcija, skirta Pasaulinei autizmo supratimo dienai paminėti.

Bendruomenę buria tėvų švietimas. Dalyvavome psichikos sveikatos stiprinimo projekte, psichologė parengė rekomendacijas.

**Dėl bendrojo ugdymo mokyklų darbuotojų gebėjimų visuomenės
psichikos sveikatos srityje stiprinimo
Psichologės Aurelijos Lingienės rekomendacijos**

- Mokyklos bendruomenės taisyklių ir susitarimų peržiūra, vykdymas ir stebėsenos kontrolė.
- Sėkmingas bendravimas, pozicijų susiderinimas psichologinio mikroklimato sudedamoji dalis.

Svarbu įgyti šių žinių:

- Visų bendruomenės narių emocinis raštingumas;
- Teisingos konfliktų įveikos strategijos;
- Streso valdymo strategijos bei technikos;
- Sisteminio požiūrio į šeimą formavimas.

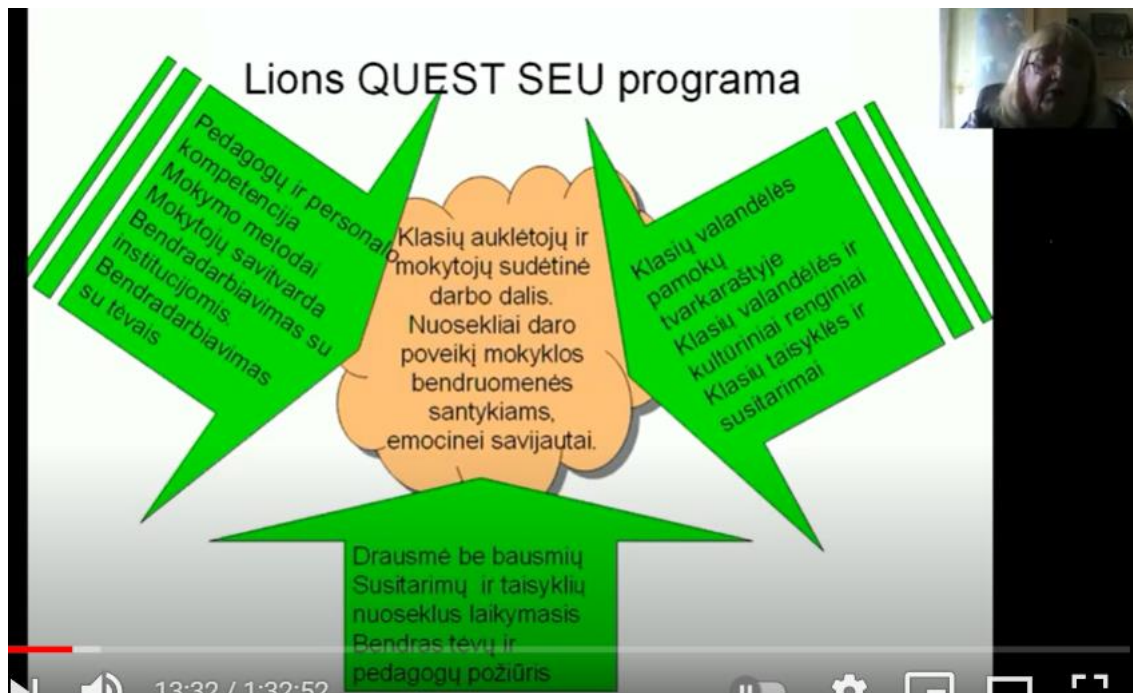
Kai kurias skaidres su patarimais siuntėme ir mokinių tėvams.

Dirbame pagal LIONS QUEST SEU programą. Atsirado daug naujų supratimų, bendras pedagogų ir tėvų požiūris, tėvai ugdomi atsakomybę už savo vaikų psichikos sveikatą, nes dabar tėvai daugiau ir bendrauja su mokiniais.

Aš atsakau už psichikos sveikatą
SEU konsultantų/ lyderių mokymai

- Weaver ir M. Wilding knyga „Penki įsitraukusio mokymo matmenys“ (2020) ir Socialinio ir emocinio ugdymo integravimo visoje mokykloje įrankiai (2020).
- Mokymai klasių auklėtojoms ir pradinio ugdymo mokytojoms.
- Mokyklai padovanoti šeši metodikos paketai LIONS QUEST „Paauglystės kryžkelės”.

Šią programą įgyvendiname ir nuotoliniu būdu.

Loreta Kaltauskienė, Klaipėdos r. Priekulės Ievos Simonaitytės gimnazijos direktoriaus pavaduotoja ugdymui

Esame „pilnoji“ gimnazija. Emocinį socialinį ugdymą jau turime penkiolikti mokslo metai. Po kelerių metų pradėjome kreipti dėmesį į tai, kad socialinis emocinis ugdymas atsirastų dokumentuose. Nelaukėme jokių nurodymų. Įsiklausėme į bendruomenės poreikius ir lūkesčius. Nuotolinio mokymo metu realiai nepasikeitė niekas, kas susiję su emociniu socialiniu ugdymu. Jam skiriama 1 savaitinė pamoka trečiadieniais. Itin svarbu emocinis kolektyvo raštingumas.

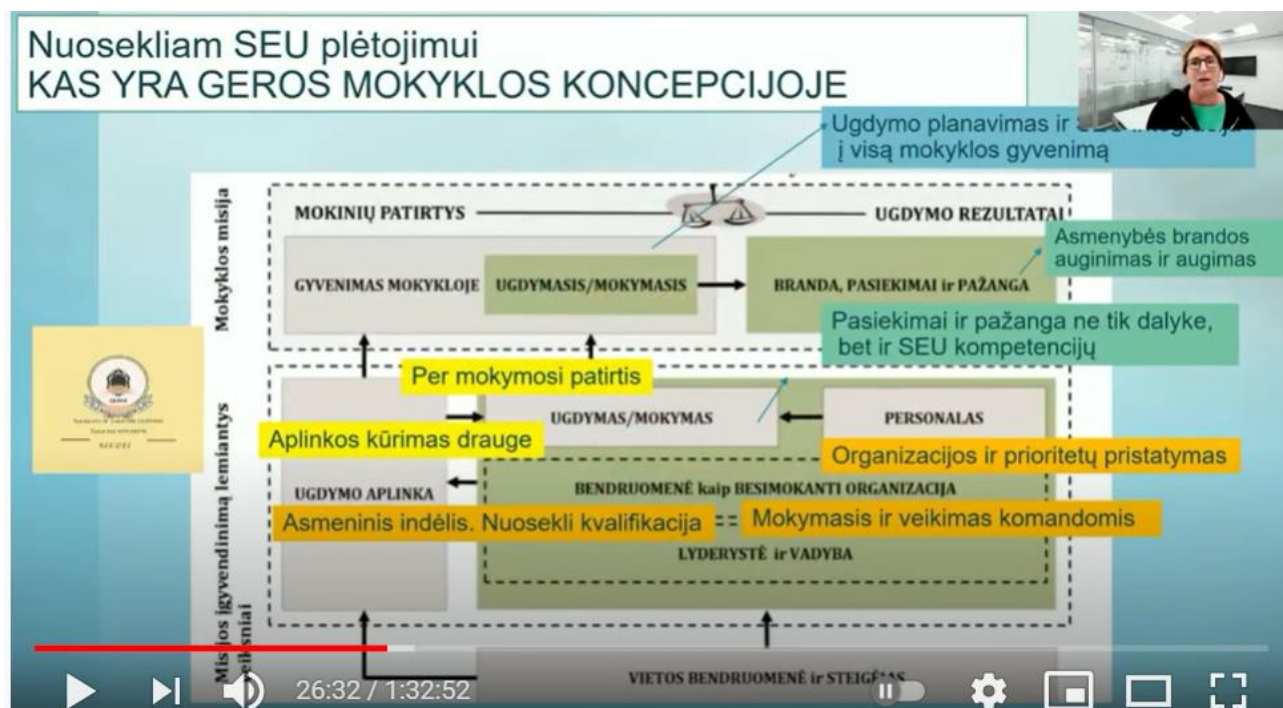
Nuo vadovo iki kiekvieno bendruomenės nario

Turime komandą, kuri nuolat palaiko emocinio socialinio ugdymo ritmą. Tą išbandėme su Klaipėdos rajono ir Klaipėdos miesto kolegomis.

Išklausytus mokymus integruojame į visą ugdymo turinį, ypač į klasės vadovo darbą. Kiekvienais metais pas mus lankosi po 14–16 delegacijų iš įvairių Lietuvos kampelių. Šiemet visos priešmokyklinės grupės, pradinės klasės, kai kurios savanorės 5–8 klasės dalyvavo „Draugiškoje SEU olimpiadoje „Dramblys“.

Siekiant nuoseklaus emocinio socialinio ugdymo plėtojimo, labai svarbi Geros mokyklos koncepcija. Tai bendra vizija. Kiekvieną vaiką turime priimti tokį, koks jis yra. Ir turime priimti kaip tokį žmogų, kuris yra pasiruošęs eiti į gyvenimą, yra imlus. Turime auginti asmenybę. Ir tų vaikų asmeninis indėlis į ugdymo aplinką yra labai svarbus. Tai nereiškia, kad turime nupirkti pačius prabangiausius baldus. Vaikai, dalyvaudami socialinio emocinio ugdymo programoje, yra „mokymosi tarnaujant“ išpildytojai. Jie kuria aplinką mokykloje:

Ką sako KLASIŲ VADOVAI APIE SEU

Dėl COVID-19 pandemijos paskelbus karantiną per trumpą laiką turėjo persiorientuoti visa švietimo sistema, mokinių ugdymo procesas buvo perkeltas iš betarpiškos į nuotolinio ugdymo formą. Šis nenumatytas ir staigus pokytis paveikė mokinių, tėvų, mokytojų sąveikas ir vaidmenis ugdymo procese, ugdymo aplinką, turinį ir pobūdį.

Todėl socialinis emocinis ugdymas įgavo dar didesnę svarbą, mokant vaikus nuotoliniu būdu. Reikėjo mokytojai mokyti, mokyti vaikus ir priminti tėvams laikytis naujų susitarimų, bendrauti ir bendradarbiauti, puoselėti draugiškus santykius ir kurti saugią aplinką, bendraujant nuotoliniu būdu.

Motyvacija yra labai svarbus įgūdis, kurį derėtų ugdyti nuo pat mažų dienų. Svarbu turėti motyvacijos *pasiekti tikslus*, todėl verta išmokyti žingsnių, kaip juos pasiekti.

Žingsniai tikslui link..

Tikslai gali pasirodyti labai dideli ir nepajekiami, todėl verta mokytis tikslus suskaidyti į mažesnius žingsnelius t.y. taikyti metodą „Žingsniai tikslui link“. Taip vaikai gali įsivaizduoti savo kelią iki tikslų ir kiekvieną pasiekimą žingsniu.

Mokantis asinchroniniu būdu vaikai turėjo nemažai užduočių atlikti savarankiškai, todėl teko daug kalbėti, „*ką reikia būti motyvuotam, išsikelti tikslus ir juos pasiekti iki galo.*“

Dažnai skaitome knykytę savo pozityvius dalykus.

Atėjo laikas išsikelti tikslus ir juos pasiekti iki galo.
 Atėjo laikas išsikelti tikslus ir juos pasiekti iki galo.
 Atėjo laikas išsikelti tikslus ir juos pasiekti iki galo.

Labai svarbu, kad vaikas pamokoje jaustųsi *svarbus, saugus ir mylimas*, kad galėtų išreikšti savo emocijas.

Mokėdami atpažinti ir įvardinti savo jausmus ir emocijas, mokiniai tobulėja emociškai ir jiems yra lengviau siekti savo tikslų.

Pagrindiniai aspektai, socialinio ir emocinio ugdymo kontekste, dirbant nuotoliniu būdu:

Aiškūs bendravimo nuotoliniu būdu susitarimai.

Optimizmas ir pozityvus mąstymas.

Jauki ir kūrybiška aplinka.

Visi jaučiasi saugūs ir gali išreikšti savo jausmus.

Visi yra svarbūs ir pastebėti.

Vyrąja tarpusavio pagarba ir pagalba.

Pedagoga ir mokiniai visada yra vieningi.

Optimizmas ir pozityvus mąstymas.

29:16 / 1:32:52

⏮
⏪
⏸
⏩
⏭
⏴
⏵
⏶
⏷
⏸
⏹
⏺

SEU metodai nuotoliniame ugdyme

- padeda ugdyti pozityvų problemų sprendimą,
- socialinių santykių kūrimo įgūdžių stiprinimą,
- empatiją,
- supratimą apie visuomenėje vykstančius procesus bei charakterio ir moralinių normų plėtojimą.

Kuriama pozityvi mokymosi aplinka

↓

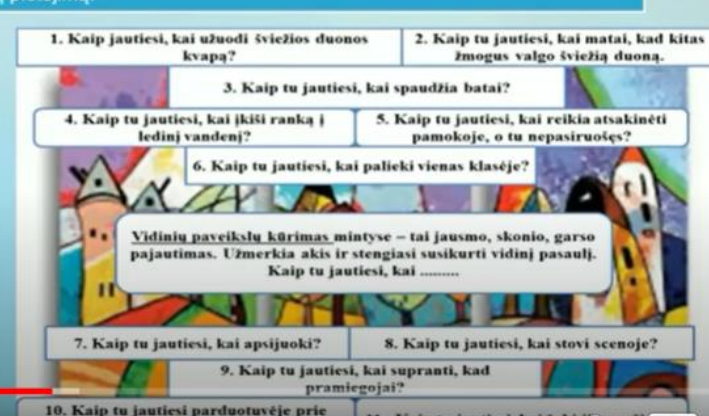
Darbas užduotas iš anksto

↓

Pamokos pradžia

↓

Pamoka pradeda mokiniai

▶

⏮

🔊

30:24 / 1:32:52

⏸

⚙

🖥

📐

Klasės valandėlės yra rengiamos „atvirkščios pamokos“ metodu. Darbas mokiniams yra užduotas iš anksto: pamoką pradeda mokiniai. Ir tai įsibėgėja nuotoliniame mokyme. Mokinių klausama: „Kaip tu jautiesi, kai užuodi prapjautos duonos kvapą?“, „Kaip jautiesi, kad pramiegojai nuotolinio mokymo metu?“ ir pan.

Taip aštuntokai išmoksta jaustis gerai, nors ir patiria stresą, kurį mes patiriame visi. Daugelis klasių vadovų dalijosi klasių valandėlių turiniu.

Nuo mokyklos vadovo, visos administracijos, visos mokyklos bendruomenės priklauso empatijos suvokimas.

NUO MOKYKLOS VADOVO, KLASĖS VADOVO, MOKYTOJO, PERSONALO – VISOS BENDRUO

"Empatiškumas ir gebėjimas vaiką ugdyti kaip kūrėją"

EMPATIJA IR RŪPESTIS

- Rūpinuosi SAVIMI;
- Rūpinuosi KITAIS;
- Rūpinuosi APLINKA.

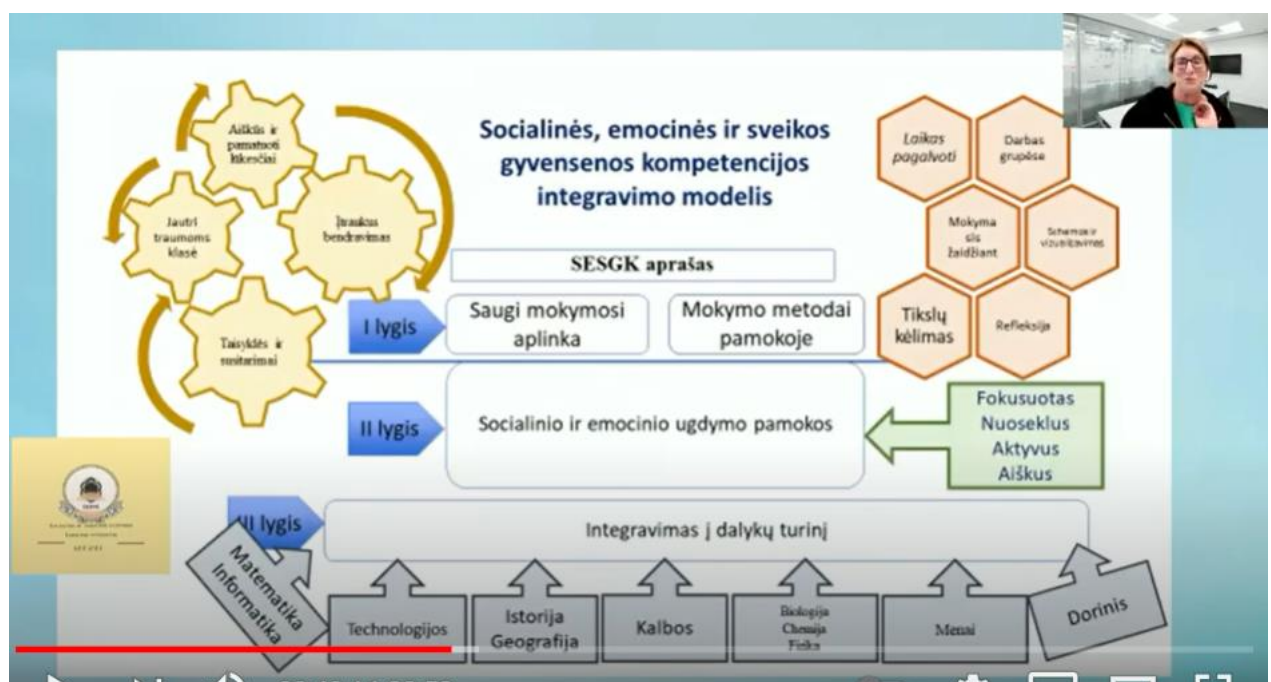
↓

Supratimas, žvilgsnis, poreikiai, patirtys, žinios, įgūdžiai, susitarimai, nuomonės, pasitikėjimas ...

↓

TAI MOKYKLA ČIA IR DABAR

Mes ne gyvename ta idėja, bet ją įgyvendiname: mokykla yra „čia ir dabar“. Tai yra nuoseklus SEU modelio plėtojimas mokykloje.

Ateityje turėsime stabtelėti ties naujais žmonėmis.

REZULTATAI
MOKINIO KLASĖS MOKYKLOS

ATSAKINGAS SUAUGĘS ŽMOGUS

ASMENYBĖS BRANDA	MOKINIO PASIEKIMAI	MOKYKLOS PASIEKIMAI
SAVIMONĖ	ASMENINIAI PASIEKIMAI	ATSAKOMYBĖ
SAVITVARDA	PAŽANGOS SEKIMAS IR AUGIMAS	PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ PAGRISTUMAS IR ATSIŠKAITOMYBĖ
SOCIALINIS SĄMONINGUMAS	BENDRAUJANT IR BENDRADARBIUJANT	KIEKVIENO ĮSITARUKIMAS IR DALYVAVIMAS
TARPUSAVIO SANTYKIAI	ĮSITRAUKIMAS Į MOKYKLOS GYVENIMĄ	
ATSAKINGŲ SPRENDIMŲ PRIĖMIMAS	SAVANORYSTĖ IR MOKYMASIS TARNAUJANT	

Ne kiekvienas suaugęs žmogus priima tai, ne kiekvienas susitvardo. Bet mes kalbamės su kolegomis, diskutuojame. Kartais labai ilgai apie tai kalbame. Be abejonės, vaikai greičiau priima socialinio emocinio ugdymo kompetencijas negu suaugę žmonės. Visa tai veda prie geresnių mokyklos akademinių pasiekimų, prie geresnės savijautos. Mes kiekvienas galime savęs paklausti, o kokioje pozicijoje esame kaip kolega? Kaip vadovas? Mama ar tėtis?

Kas atskleidžia SEU plėtojimą mokykoje sėkmę

Atlikta duomenų, kurie atskleidžia SEU sėkmę analizė.

Suplanuotas atsinaujinimo ciklas.

Suplanuotas pakankamas kiekis išteklių.

Suplanuotas pakankamas kiekis mokymų (visos mokyklos pasirengimui).

BENDRA SEU VIZIJA

Sukurta palaikymo komanda.

Sukurta pažangos stebėjimo sistema.

Turime turėti bendrą viziją, sukurtą palaikymo komandą.

SOCIALINIS IR EMOCINIS UGDYMAS – NUOSEKLUS, TVARUS, TURINTIS KOORDINATORIŲ

- Ugdo mokyklos bendruomenę, puoselėjančią gerus tarpusavio santykius, gerbiančią visus besimokančiuosius, vystančią jų asmenybę ir padedančią siekti tikslų;
- Kuria tinkamo elgesio modelį visoje mokykloje;
- Ugdo tokias esmines savybes, kaip patikimumas, atsakomybės jausmas, geranoriškumas;
- Lavina kritinį mąstymą, mokina išreikšti pozityvius jausmus;
- Skatina administraciją, mokyklos darbuotojus, šeimas ir bendruomenės narius ugdyti gabius, sveikus ir stipraus charakterio mokinius;
- Identifikuoja ir vysto teigiamus charakterio bruožus per visas mokymo programas;
- Ugdo pozityvų socialinį elgesį;
- Per įvairius renginius bei temines diskusijas telkia visą mokyklos bendruomenę;
- Skatina dorybingas mokinių akcijas – savanorystę, paramą, pagalbą.

Socialinis emocinis ugdymas tik tada bus tvarus, jei turės socialinio emocinio ugdymo koordinatorių. Kiekviena Lietuvos mokykla tikrai tą turi turėti.

Ar kada nors būna- „viskas padaryta“?

**KAI TIKIME KIEKVIENO
SAVO MOKINIO SĖKME ;**

UGDOME:

KAD TAI VYKTŲ REIKIA:

- ☐ IŠŠŪKIŲ;
- ☐ NAUJŲ IDĖJŲ ATITINKANČIŲ MOKINIŲ AMŽIŲ;
- ☐ ĮDOMIOS VEIKLOS MOKINIŲ SAVĖS APŽINIMUI;
- ☐ EMOCINĖS SVEIKATOS IR EMOCINIO INTELEKTO STIPRINIMO METODIKOS;
- ☐ DARBO ĮRANKIŲ IR ĮPROČIŲ VISIEMS BENDRUOMENĖS NARIAMS.

- ATSAKINGĄ ELGESĮ;
- ĮGŪDŽIUS;
- PAGARBĄ SAU IR KITIEMS.

Būtinasis koordinavimas. Kitaip nebus įmanoma susikurti sėkmingo socialinio emocinio ugdymo santykio bendruomenėje.

Loreta Kaltauskienė, Klaipėdos r. Priekulės Ievos Simonaitytės gimnazijos direktoriaus pavaduotoja ugdymui

Kol kas koordinuoju aš, bet auginuosi darnią 5 žmonių komandą. Turime naują produktą – SEU dienoraštį, kuris yra su pažangumu, ir jį žadame pristatyti.

Leonora Lučanova, Ukmergės Dukstynos pagrindinės mokyklos direktoriaus pavaduotoja ugdymui

SEU jau diegiama visoje Lietuvoje, bet jei vadovams tai nerūpi, tai nieko ir nebus. Loreta, jaučiame jūsų indėlį. Ačiū.

Loreta Kaltauskienė, Klaipėdos r. Priekulės Ievos Simonaitytės gimnazijos direktoriaus pavaduotoja ugdymui

Yra didelis Klaipėdos švietimo centro ir švietimo skyriaus specialistų palaikymas. Kažkada švietimo centras sakė: eikite, darykite, mes jus palaikome. Ko gero, pirmieji Lietuvoje turime Klaipėdos rajono socialinio emocinio ugdymo metodinę grupę prie visų kitų metodinių grupių.

Žydrūnė Bastienė, Kauno r. Garliavos Jonučių progimnazijos direktoriaus pavaduotoja ugdymui

Norėčiau pasidalyti savo patirtimi apie tai, ko ir kaip galime mokyti(s) lauke ir kaip planuojame neformalųjį vaikų švietimą vasaros atostogų metu. Visos panaudotos nuotraukos yra iš mūsų progimnazijos. Esame viena iš didžiausių Lietuvos mokyklų, turime 1270 mokinių, turime po 6–8 paralelias klases. Esame įtraukti į stiprią geros mokyklos požymių raišką turinčių mokyklų sąrašą. Esame pakviesti dalyvauti ES fondo finansuojamame projekte „Kokybės krepšelis“. O tai gerokai atrišo rankas, įrengiant įvairias erdves. Buvo parengtas progimnazijos veiklos tobulinimo planas, kurio pagrindinis tikslas yra mokinio kaip visapusiškos asmenybės ugdymas(is), organizuojant patyriminį, integralų, peržengiantį mokyklos sienas ugdymo procesą. Tai nereiškia tik išeiti už mokyklos pastato. Tai plati sąvoka. Galime eiti pas socialinius partnerius, į mokyklas, universitetus. Esame prie pat Kauno, galime lengvai susisiekti su edukacinėmis erdvėmis Kaune. O ką galime veikti lauke?

KO IR KAIP GALIME MOKYTIS LAUKE?

- **LAUKO KLASĖS:** SKAITYMAS, ŠOKIS, GAMTOS PAŽINIMAS, ANGLŲ KALBA, ISTORIJA, DAILĖ, PILIETIŠKUMO IR SOCIALINIS EMOCINIS UGDYMAS IR KT.
- **JUDRIOSIOS PERTRAUKOS:** STADIONAS, TINKLINIO IR TRENIRUOKLIŲ AIKŠTELĖS, ŽALIOSIOS ERDVĖS...
- **DENDROLOGINIS TAKAS:** AUGALŲ PARKAS, PRIEKONIŲ LYSVĖ, POJŪČIŲ TAKAS.
- **KULTŪROS PASAS:** EDUKACINĖS PROGRAMOS MOKYKLOS TERITORIJOJE.

Vykdomė lauke ir Kultūros paso veiklas, į kurias nuvykti negalime dėl pandeminės situacijos.

PAMOKOS LAUKO KLASĖSE

Turime dvi lauko klases: vieną pradinių klasių mokiniame, kitą 5–8 klasių mokiniams. Kadangi vyresniųjų klasių mokiniai negrįžo į mokyklą, tai abiejose klasėse mokosi pradinukai. Jose vyksta įvairios pamokos: skaitymo, dailės, anglų kalbos, fizinio ugdymo teorinės pamokos, ir emocinio ugdymo, ir psichologų konsultacijos, ir klasės valandėlės. Matote, kad vaikai tik sėdi ant kėdžių, nes stalai pakeliui. Dėl karantino užstrigo baldų tiekimas. Kai bus stalai, galėsime atlikti ir rašto darbus. Į lauko klases mokytojai eina pagal registracijos grafikus, esančius mokytojų kambaryje. Registracija tarnauja ir statistikai, žinome, kokios klasės eina, kokie mokytojai, kokių dalykų mokoma. Vaikams labai patinka. Darėme apklausėles. Viena lauko klasė yra medžių pavėsyje, o kitai ruošama „burė“ – stogas.

Kai kurios pamokos vyksta ir nesėdint ant kėdžių.

Nuo kitų mokslo metų visi mokiniai turės tris fizinio ugdymo pamokas. Su mokytojais esame sutarę, kad viena iš trijų pamokų būtinai vyktų lauke. Turime renovuotą stadioną. Esame parengę erdves ir šaškėms bei šachmatams – smegenų ugdymui. Lauke vyksta ir įvairios integracijos ir su neformaliojo švietimu, taip pat jaunųjų šaulių neformaliojo švietimu. Yra mažas Lietuvos šaulių sąjungos mažas padalinukas. Jie prisijungia į įvairias veiklas. Mielai bėga kartu su vaikais, verda jiems košę, organizuoja stovyklas ir pan.

JUDRIOSIOS PERTRAUKOS (PAGAL GRAFIKUS)

Svarbios yra judriosios pertraukos. Vienu metu išleisti į lauką visų 624 pradinukų negalime dėl būriavimosi suvaržymų. Esame pasiskirstę, kuriomis savaitės dienomis kokios klasės eina į judriąsias pertraukas. Pirmokų yra 7 klasės ir jie išsiskirsto po įvairias erdves aplink mokyklą. Turime dvi treniruoklių aikšteles, krepšinio aikštelę, tinklinio aikštelę – joje mokiniai bėgioja basom kojom, tad tai ir atsipalaidavimas. Skatiname vaikus važiuoti į mokyklas dviračiais, paspirtukais, o ne tėvų automobiliais. Įrengėme stoginę dviračiams.

DENDROLOGINIS TAKAS

Mūsų pasididžiavimas – dendrologinis takas. Jame jau antri metai auga 43 rūšių augalai. Jis yra ir dėl grožio, bet didžiausia jo pridėtinė vertė – išmaniai teikiama informacija. Yra tako informacinis stendas, prie kiekvieno augalo yra QR kodas.

DENDROLOGINIS TAKAS: INFORMACIJA IŠMANIAI

Nuskaicius QR kodą, pateikiama labai plati informacija: augalo aprašas, kur auga. Vienos pamokos apeiti taką neužtenka. Vaikai turi visą ciklą gamtos pažinimo pamokų.

PRIESKONIŲ LYSVĖ

13 rūšių prieskoniniai augalai

POJŪČIŲ TAKAS

10 skirtingų tekstūrų

Turime prieskoninių daržovių lysvę. Į gamtos pažinimo pamokas integruojame technologijas, konkrečiai mitybos dalyką. Taip pat turime pojūčių taką, skirtą daugiau mokinių atsipalaidavimui, judriosioms pertraukoms. Ant tako vaikai lipa ir su kojinytėmis, ir basi. Take yra 10 skirtingų tekstūrų. Pojūčių yra kur patirti.

Kultūros paso veiklos kilo šiais metais iš poreikio. Lauko klasėje vaikai sakė: pradėjo varnos pulti. Tai išsikvietėme Kultūros paso programą ir paaiškėjo, kad ten ne varnos, o labai draugiški paukščiai, tik jie turi truputį problemų su savo mažais paukščiukais ir pyksta ant „viso pasaulio“. Visi vaikai gavo žiūronus. Žiūrėjo į paukščius, pasirodo, kiek daug jų gyvena mūsų medžiuose. Taigi „išvykos“ vyksta mokyklos kieme ir tai galime suderinti su Kultūros pasu, kuris siūlo platų užsiėmimų spektrą.

Užsiėmus vasarą organizuojame remdamiesi Mokymosi praradimų kompensavimo planu.

MOKYMOSI PRARADIMŲ KOMPENSAVIMO STOVYKLĄ

5-Ų KLASIŲ MOKINIAMS: MOKYKLOS LĖŠOS, ŽMOGIŠKIEJI IŠTEKLIAI

TIKSLAS: mažinti mokinių mokymosi praradimus, patirtus dėl COVID-19 pandemijos, didinti mokymosi motyvaciją, stiprinti žinias, gebėjimus ir įgūdžius matematikos, gamtos mokslų ir kalbų srityse.

Uždaviniai:

1. Mokiniai gebės susiplanuoti ir pagal planą mokyklos kieme ir dendrologiniame parke atlikti matematikos ir gamtos mokslų kūrybinius - tiriamuosius darbus, juos apibendrinti bei pristatyti.
2. Mokiniai gebės kurti ir pasakoti bei užrašyti rišlius tekstus, interpretuoti skaitomus ir girdimus tekstus.
3. Mokiniai gebės suprasti nesudėtingus tekstus užsienio kalba, skaitydami nurodymus orientuotis erdvėje bei sėkmingai komunikuodami tarpusavyje siekti bendro komandos tikslo.

Esame suplanavę stovyklą penktokams vos pasibaigus mokslo metams (matote skaidrėje aukščiau). Ji vyks mokyklos aplinkoje.

STOVYKLOS VEIKLOS

(BIRŽELIO 21 – 25 D.)

- TIRIAMIEJI DARBAI MOKYKLOS DENDROLOGINIAME TAKE
- ROBOTIKA: KONSTRUOJAME MODELIOUS. LAUKO KLASĖ
- MATEMATINIŲ KRYŽIAŽODŽIŲ IR SUDOKU SPRENDIMAS
- MATEMATINIO PAVEIKSLO BRAIŽYMAS. LAUKO KLASĖ
- GEOMETRIJA MOKYKLOS KIEME
- IŠVYKA Į KAUNO SENAMIESTĮ: ORIENTACINIS ŽAIDIMAS KAUNO PILIES TERITORIJOJE, SANTAKOS PARKE. ISTORINIŲ ŽENKLŲ PAIEŠKA IR ATKODAVIMAS KAUNO SENAMIESTYJE
- „SUKURSIU MAŽĄ KNYGELĘ“. KNYGOS LANKSTYMAS, ĮSPŪDŽIŲ APRAŠYMAS, PASAKOJIMAS, ILIUSTRAVIMAS
- VEIKLOSE INTEGRUOJAMA ANGLŲ KALBA.

PROGRAMOS VASAROS LAIKOTARPIU

Vaikų ir jaunimo
socializacijos programa
„Mane augina pasaka“
(1-4 kl.)

Birželis

Logopedės

Vaikų ir jaunimo
psichoaktyvių medžiagų
vartojimo prevencijos
programa „Aktyvus,
veiklus ir sveikas“
(1-4 kl.)

Birželis

Psichologė

Vaikų ir jaunimo
socializacijos programa
„Mokėjime gyventi
dūžtančiose formose“
(5-8 kl.)

Liepa

Lietuvių kalbos
mokytojai,
„Borutaičiai“

Vaikų ir jaunimo
psichoaktyvių medžiagų
vartojimo prevencijos
programa „Gyvai – gyvos
pamokos šeštokams –
2021“
(5-8 kl.)

Birželis

Psichologė

Kauno r.
savivaldybės
lėšos

Vasaros laikotarpiu organizuojame net septynias veiklas. Visoms programoms buvo rašomos paraiškos. Programas finansuoja Kauno r. savivaldybė. Jos skirtos ir specialiųjų ugdymosi poreikių mokiniams. Yra ir prevencinės-sveikatingumo programos. Vyks ir kultūrinė borutaičių veikla, bus ir respublikinis poezijos pavasario renginys. Jis vyks ant netoli esančio Borutos kalnelio, netoli rašytojo gimtinės.

Neformaliojo vaikų švietimo programos vasaros laikotarpis	Vaikų stovyklų ir kitų neformaliojo vaikų švietimo veiklų programa „Atostogauk aktyviai – 2021“ (1-4 kl.)	Birželis	Socialinės pedagogės	Kauno r. savivaldybės lėšos
	Vaikų stovyklų ir kitų neformaliojo vaikų švietimo veiklų programa „Augu sveikas, nes sportuoju“ (1-8 kl.)	Rugpjūtis	Fizinio ugdymo mokytojai	

Neformaliojo švietimo programos labiausiai susijusios su sportiniu aktyvumu.

APIBENDRINAME		
Klasės	Programos ir stovyklos	Mėnuo
1 - 4	Socializacijos (SUP)	birželis
	Prevenicinė - sveikatingumo	birželis
	Neformaliojo - fizinio aktyvumo	birželis
5 - 8	Praradimų kompensavimo	birželis
	Prevenicinė - sveikatingumo	birželis
	Socializacijos - kultūrinė	liepa
1 - 8	Neformaliojo - fizinio aktyvumo	rugpjūtis

5–8 klasių mokiniams kartu kompensuojame ir mokymosi praradimus. Rugpjūčio mėnesį visi vaikai galės ateiti pas mus sportuoti. Į kiekvieną programą galime pakviesti po 15 vaikų. Per visas septynias programas dalį vaikų galime pakviesti ir kompensuoti šiek tiek įvairių praradimų – ir socializacijos, ir mokymosi, ir prevencijos, ir fizinio aktyvumo... Stengiamės organizuoti kuo įvairesnes veiklas.

Svarbiausias mūsų tikslas – ugdymo kokybė ir saugi emocinė aplinka, taip pat saugus, išmokytas, ramus, motyvuotas vaikas.

Tie mokytojai, kurie birželio mėnesį dirba, nuo liepos 1 d. eina atostogauti. Tie, kurie organizuoja stovyklas liepos mėnesį, daro pertraukiamas atostogas. Stovyklos nėra ilgalaikės, jos trunka savaitę. O rugpjūčio mėnesį grįžta anksčiau, nes anksčiau išeina birželį. Dėl mokytojų atostogų problemos nėra.

Esame labai atnaujinę mokyklą, turime puikių erdvių mokyklos viduje. Jei atnaujiname gamtos mokslų erdves, tai šių dalykų mokytojai rengia atnaujinimo planą. Gauna tam tikrą pinigų sumą ir planuoja, ką pirks. Mokytojai patys dėlioja savo priemones. Dendrologinio tako planą rengė socialiniai partneriai – medelynas, žinoma, medelius pirkome. O sodinimui pasitelkėme ne mokyklos bendruomenę. Kiekvienas medelis yra pasodintas ne kurio nors mūsų darbuotojo. Vienas – buvusio direktoriaus, kitas – Švietimo skyriaus vedėjo, dar kitas – mero, dar kitas – buvusio mokytojo ir pan. Kokį pusmetį vyko sodinimas. Kai kurie tėvai siūlosi, kad turi medelį ir ar gali pasodinti su savo šeima tame take. Bet jau fiziškai to negalime leisti. Vietoj to pasiūlome kitą veiklą, kad neižleistume žmonių. Bet medeliai dar jauni. Dar reikia laukti kokius penkerius metus, kol sakuros užaugs ir gausiai sužydės.

Informacijos apie augalus, kuri nuskaitoma skaitmeniniu kodu, nes ji skirta mokytis, mokiniai nekuria. Šią informaciją rašė pradinį klasių mokytojai ir biologijos mokytojas.

Turime edukacinių dienų po visą savaitę. Pradinukai visą paskutinę savaitę kontaktiniu būdu vykdys teminę veiklą, o 5–8 klasių mokiniai tą darys nuotoliniu būdu. Klasės auklėtojas yra tos edukacinės dienos „valdovas“. Viskas yra jo rankose. Na, o mokytojai – patarėjai. Paskutinę savaitę pažymių jau nerašysime.

Laura Peršonienė, Utenos Dauniškio gimnazijos socialinė pedagogė

Atkurti mokinių socialinius įgūdžius, stiprinti emocinę, fizinę būklę yra vienareikšmiškai būtina, nepaisant to, kad kai kurie mokiniai negrįžo į mokyklą. Maslow poreikių piramidės viršūnėje yra savirealizacija. Jei nepatenkinsime žemesniųjų poreikių, tai yra, fizinio ir socialinio saugumo, negalėsime siekti aukštesnių tikslų. Tai reiškia, kad mokiniai negalės pasiekti nei akademinių pasiekimų, nei asmenybės brandos tol, kol nesijaus tikrai saugūs arba, pavyzdžiui, turintys draugų. Nes visą laiką ir dėmesį skirs tiems nesaugumams kompensuoti. Vienas iš paprasčiausių būdų tai padaryti yra eiti į klases ir kurti mokinių tarpusavio santykius, pasitelkiant įvairiausias metodikas. O jų yra apstu leidiniuose, skirtuose pagalbos vaikui specialistams. Tai gali būti grupiniai vaidmenų žaidimai, „ledlaužis“, komandos formavimo pratimai, klasės šokio, dainos, himno kūrimas, valandėlė lauke su užkandžiais, „svečias mokykloje“ ir pan.

Noriu su jumis pasidalyti trijomis veiklomis, kurias mūsų mokykla vykdo tradiciškai, kurios yra sulaukusios sėkmės. Viena iš jų – popietė. Jau 12 metų mūsų gimnazijos pirmų klasių mokiniai pirmą rugsėjo savaitę vyksta į pusės dienos stovyklą ežero pakrantėje, apie 30 km nuo miesto. Mokykla apmoka kelionės išlaidas. Stovyklos tikslas – susidraugauti, užmegzti santykius, įsiminti klasės draugų vardus, atrasti panašumų, skirtumų. Taip vaikai tarsi pasikloja tvirtą pamatą ketverių metų sėkmingam mokymuisi gimnazijoje. Stovyklos programą sudarau aš pati. O ją įgyvendinti padeda kartu vykstantys dar keturi mokytojai ir keletas mokinių tarybos narių. Vaikai gerą pusdienį atlieka įvairias užduotis, žaidžia žaidimus, ruošia klasės herbą, šūkį, himną. Vėliau vieni kitiems tai pristato. Stovykla yra nukreipta į santykių kūrimą. Tai padeda pašalinti įtampą, ir mes tai pastebime. Vaikai pasijunta saugūs, atsipalaidavę. Stovykla dažniausiai vyksta penktadienį. Tad kitą pirmadienį į klasę ateina labai drąsiai. Tokioje stovykloje neskatiname konkurencijos, neleidžiame klasėms varžytis.

Antrą–ketvirtą klasių mokiniai pirmą savaitę dalyvauja netradicinėse pamokose. Maždaug 5 dienas klasių vadovai yra paskyrę kitokioms pamokoms – santykių atkūrimui bei stiprinimui.

Po vasaros atostogų vaikų santykiai būna nusilpę ar net nunykę. Dalykų mokytojai, konsultuodamiesi su manimi, su psichologe, pasiūlo vaikams veiklą, skatinančių bendrystę, kuriančių pozityvią atmosferą. Vaikai nesimoko dalyko, bet bando adaptuotis. Nepamirštame ir tėvų. Tai dar pakankamai šviežia veikla, vyksta tik treči metai. Labai pasiteisino, kad organizuojame stovyklą tėvams. Joje veiklas vedame kartu su mokyklos psichologe vieną kartą per mokslo metus, spalio mėnesio pradžioje. Ji vyksta gimnazijos aktų salėje, šeštadienį. Iš viso dalyvauja maždaug 25 tėvai. Stovyklos tikslas yra padėti tėvams suprasti ir priimti paauglystę, suvienodinti požiūrio taškus tarp mokytojų ir tėvų. Kai vaikas laimingas namuose, jis bus laimingas ir mokykloje. Kai tėvai išmoka priimti paauglystę, tada paauglys jaučiasi visavertis ir mokykloje. Jis jaučiasi saugus, pasitikintis savimi, nusiteikęs siekti asmenybės ir akademinės brandos. Siūlau rugsėjį pradėti, daugiau dėmesio sutelkiant į santykių atkūrimą.

Julija Kasparevič, Šalčininkų Jano Sniadeckio gimnazijos psichologė

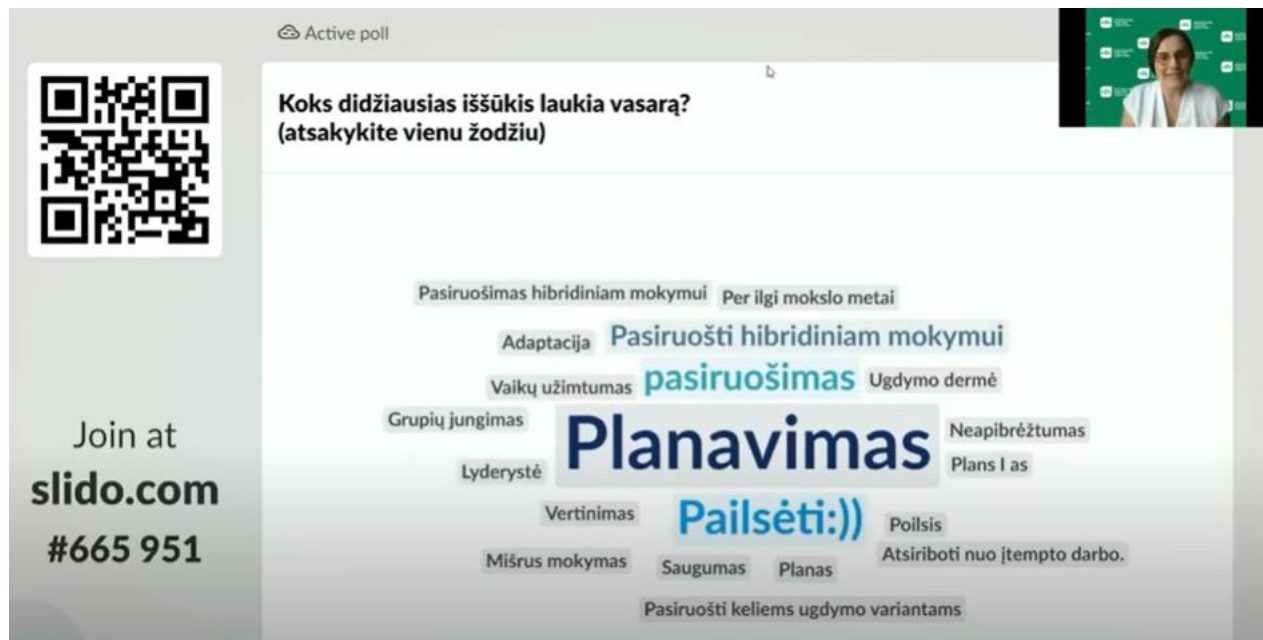
Pasidalyčiau tuo, ką esu pastebėjusi savo mokykloje ir kompleksinės pagalbos projekte. Kadangi pandemine situacija užtruko, drįščiau sakyti, jog vaikai yra patyrę deprivacijos situaciją. Jie ilgą laiką negalėjo savais būdais tenkinti svarbių psichinių ir emocinių poreikių ne tik mokykloje, bet turiu galvoje ir apsikabinimus, susitikimus su seneliais, susibūrimus ir pan. Žinoma, intravertiškiems mokiniams per nuotolinį mokymą pavyko atsiskleisti. Ir tėvai pamatė jų sėkmes, nes galėjo labiau pasireikšti. Galime stebėti, kaip vyko grįžusiųjų į mokyklą mokinių adaptacija. Pradžioje net nebuvo kalbos apie mokymąsi. Vaikams reikėjo laiko suvokti, kad jie grįžo, norėjo daug bendrauti, žaisti, veikti net netinkamai. Tik po mėnesio viskas stojosi į savas vėžes, kai nuslopo emocijos, jie prisiminė, kad yra mokiniai.

Tas pats mūsų laukia ir rugsėjo mėnesį. Mokyklos turėtų pagyvoti apie adaptacijos planą. Jame turėtų būti tokie momentai, kurie leistų mokiniams dalytis ir pasidžiaugti. Mums tai yra darbas. Vaikams Rugsėjo 1-oji yra šventė – grįžimas prie savo draugų, galbūt ir nerimo kai kurie aspektai. Kartais pamirštame kartu pasidžiaugti su savo vaikais. Galėtų būti neformalios pamokos, kai ir mokytojai pasidalytų, kaip jie išgyveno tą laikotarpį. Ne nusiskundimais, ne tuo, kaip mums nesisekė, bet kaip tvarkėsi, sprendė problemas. Be to, reikia skirti laiko ir rasti būdų priminti, ką reiškia būti mokiniu, kokios yra mokyklos taisyklės, kokios yra bendravimo taisyklės. Nes dažnai bendradarbiai sako: „Mes nebežinome, kaip kalbėtis su mokytojais“ ar „Aš nenoriu grįžti į mokyklą, nes nežinau, kaip ten būti, kaip bendrauti, kaip sveikintis“. Mokiniai šiek tiek sutrikę. Į tai reiktų atkreipti dėmesį ir žaidybine forma, klasės valandėlių ar pamokų metu tai prisiminti dar kartą.

Taip pat svarbu pamatyti, kad vaikai, kurie atsisako ką nors daryti, yra apatiški, net agresyvūs, – tai ne jų charakterio dalykai. Tai yra ženklas, kad vaikai patyrė sunkumų, jiems sunkiau sekasi adaptuotis, ir kad signalizuotų apie tai psichologams, ieškotų jų pagalbos ar konsultacijos. Mano patirtis rodo, kad dažniausiai būna pražiūrima pradžia, ankstyvieji požymiai – tiek tėvų, tiek mokytojų. Tėvai laukia, kol praeis laikotarpis. Jie galvoja, kad mokiniai grįš į mokyklas ir viskas savaime susitvarkys: atsiras motyvacija mokytis, vaikai pradės daugiau bendrauti ir pan. Bet tikrai išliks dalis mokinių, kuriems reikės pagalbos. Mokytojo nusiteikimas, supratingumas, lankstumas, atmosfera, kurią jis sukuria, yra labai svarbu. Kai kurie mokiniai tą pasikeitusią realybę, stresą, kurį patyrė, priskiria mokytojams. Jie galvoja, kad tai mokytojas uždavė ne tokią užduotį ir man nesiseka. Visą atsakomybę priskiria mokytojui, nors žinome, kad ne mokytojas čia kaltas. Kai kurių mokytojų ir mokinių ryšiai dabar yra nutrūkę. Todėl labai svarbu žinoti, kad tuos ryšius reikės atkurti, kuo daugiau

bendrauti. Organizuoju klasės valandėles ir populiariausios temos yra apie depresiją, apie tai, kaip pasakyti „Ne“, kaip atsilaikyti prieš kitų spaudimą, susitvarkyti su savo emocijomis. Man net kilo idėja kurti emocijų atpažinimo priemonę, kuria galėtų mokiniai naudotis kitais mokslo metais.

Dalyvių atsakymas į atvirą klausimą: „**Koks didžiausias iššūkis laukia vasarą jūsų, kaip pavaduotojų?**“

Vida Kazragytė, Nacionalinės švietimo agentūros Mokyklų veiklos plėtros skyriaus metodininkė

Kalbėjomės skyriuje apie tai, kuo galime jums padėti. Vaizdo konferencijų organizavimas – taip pat būdas mokytis. Tai platforma, galimybė pasikalbėti, pasidalyti, apmąstyti ir kartu surasti naujų žinių. Ir, kaip matome iš šios dienos konferencijos, tai tikrai vyksta. O kita mūsų darbo dalis yra pedagogų kompetencijų tobulinimo programų rengimas. Ir todėl uždavėme klausimą, į kurį prašėme atsakyti registracijos metu: „Kokią savo, kaip pavaduotoja ugdymui, kompetenciją norėtumėte patobulinti per ateinantį pusmetį ar metus?“ Norėjome sužinoti naujų, tiesiai kalbant, tų atsakymų, kurie yra jūsų lūpose. Tai nėra klausimas su pasirenkamaisiais atsakymais, su pasufleravimais. Ir tikrai norėta išgirsti realių žinių. Žinoma, toks tyrimas turi ir savo ribotumą.

Kategorijos	N -174, 75,7 %	Iliustruojantys pavyzdžiai
Vadyba, valdymas (ir strateginis mąstymas)	71	„Vadybines kompetencijas“, „Laiko vadyba“, „Ugdymo turinio vadyba (ypač naujų bendrųjų programų įgyvendinimo)“, „Strateginio švietimo įstaigos valdymo“, „Pokyčių valdymas“, „Konfliktų valdymas“, „Ugdymo proceso valdymas“, „Žmogiškųjų išteklių valdymas“.
Vadovavimas	20	„Vadovavimas ugdymui“, „Vadovavimo žmonėms kompetenciją“, „Vadovavimo pedagogų kompetencijų tobulinimui“.
Planavimas	18	„Darbo ir laiko planavimo“, „Ugdymo turinio planavimas“, „Ugdymo plano rengimas“, „Laiko planavimas“.
Organizavimas	18	„Mokymo organizavimas nuotolinio darbo aplinkose“, „Mišraus ugdymo organizavimo“,
Bendravimas, bendradarbiavimas	13	„Kolegialiam bendravimui ir bendradarbiavimui“, „Bendradarbiavimo ir komunikacinę kompetenciją“.
Motyvavimas	7	„Mokinių motyvavimo kompetenciją“, „Mokytojų motyvavimas“.
Lyderystė	27	„Lyderystės“, „Bendruomenės telkimą lyderiavimui“, „Pasidalinta lyderystė“.

Buvo gauta tiek atsakymų, kiek užsiregistruota į konferenciją – 254. Bet analizuota 230, nes vis dėlto buvo neatsakymų, arba užsiregistravusieji nedirbo pavaduotoju ugdymui. Iš 230 atsakymų, mano akimis, labai didelis procentas, net beveik 76 proc., minėjo sutelktas kompetencijas. Ir jas suskirsčiau į tris pogrupius. Geltona spalva rodo, kad yra prašoma bendrai suprantamos vadybos, valdymo, tarp jų ir strateginio mąstymo gerinimo programų – 71 proc. Mėlyna spalva nuspalvinti atsakymai rodo tuos pageidavimus, kurie susiję su vadybos funkcijomis: vadovavimu, planavimu, organizavimu ir kitomis. Jei mokyklose atsirastų socialinio emocinio ugdymo koordinatorius, tai jo funkcija – koordinavimas – taip pat yra vadybos funkcija. Šių kompetencijų pageidavimų skaičius taip pat yra didelis – 76 proc. Dar didelis pageidavimų skaičius buvo susijęs su lyderyste – 27 proc.

Kaip interpretuočiau rezultatus? Žodžiu, pavaduotojai ugdymui prašo mokymų apskritai apie vadybą ir valdymą. Konkrečiais formulavimais sakoma šitaip: arba tai apskritai „vadybinė kompetencija“, arba tai „laiko vadyba“, „ugdymo turinio vadyba“, „pokyčių valdymas“, „ugdymo proceso valdymas“. Taip pat ir organizavimo: „nuotolinio ugdymo organizavimo“, „hibridinio ugdymo organizavimo“. Taigi prašoma bendriausių principų.

Apibendrintai sakytume, kad nėra gauta labai naujų žinių. Galime tik pasidžiaugti, kad pavaduotojai žino, ko nori. Atsakymai yra sutelkti, neišsibarstę. Ir tai rodo didelį ankstesnių metų įdirbį. Ir kartu – stoką. Norima štai šia linkme toliau tobulėti. Ir kartu išaiškėja tam tikra logika: yra bendras supratimas apie vadybą ir valdymą, yra bendras supratimas apie atskiras funkcijas, o jau po to yra atskiras buvimo vadovu modelis – vadovas dar gali būti ir lyderis, pirmaujantis, įkvepiantis, darantis įtaką. Bet po to, kai jis yra geras pavaduotojas. Pavaduotojai nori būti gerais pavaduotojais, ir kai yra geri pavaduotojai, tada jie yra ir lyderiai. Tai tik analizės dalis. Jūsų atsakymus dar skaitysime ir panaudosime savo tolesniame darbe. O dabar dėkoju už atsakymus. Ir kartu noriu atkreipti dėmesį, jog man tenka dirbti prie vaizdo konferencijų transkribavimo, tad ieškokite tų konferencijų, kurios jau buvo transliuotos, medžiagos mūsų Nacionalinės švietimo agentūros interneto svetainėje.

Konferenciją moderavo Albina Vilimienė, Nacionalinės švietimo agentūros Švietimo pagalbos departamento Mokyklų veiklos plėtros skyriaus vedėja

Medžiagą parengė Vida Kazragytė, Nacionalinės švietimo agentūros Švietimo pagalbos departamento Mokyklų veiklos plėtros skyriaus metodininkė